

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SHAROF RASHIDOV NOMIDAGI
SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETI
PSIXOLOGIYA VA IJTIMOIIY-
SIYOSIY FANLAR FAKULTETI

Ro'yxatga olindi:

№ 10-60220500

2024 yil "10" 03

“ONG FALSAFASI”

Fanidan

FAN DASTURI

Bilim sohasi:	200 000 – San’at va gumanitar fanlar
Ta’lim sohasi:	220 000 - Gumanitar fanlar (tillardan tashqari)
Ta’lim yo‘nalishi:	60220500 – Falsafa

Free

Fan/modul kodi		Oquv yili	Semestr	ECTS – Kreditlar	
OF1506		2026-2027	5	6	
Fan/modul turi		Ta'lim tili-		Haftadagi dars soatlari	
Majburiy		O'zbek		4 soat	
1.	Fan nomi	Auditoria mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami:
	ONG FALSAFASI	78		102	180

II Fanning maqsadi (FM)

1	Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda ongning tabiati, uning jismoniy dunyo bilan aloqasi, sub'ektiv tajriba va malaka muammolari, shuningdek, nevrologiya va sun'iy intellekt sohasidagi so'nggi tadqiqotlar haqida chuqur tushuncha berish, kurs talabalarining tanqidiy fikrlash, tahliliy qobiliyatlari va falsafiy ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan bo'lib, ularga ongning tabiati haqidagi murakkab savollarni o'rganishga imkon beradi.
---	---

Fan mazmuni

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.1 Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)

Ong falsafasiga kirish

M1	Ong falsafasining ta'rifi va asosiy muammolari. Ongga falsafiy yondashuvlarga kirish. Ong nima va nima uchun falsafa nuqtai nazaridan muammoli? Sub'ektivlik, aqliy holatlar va idrok etish tabiati kabi asosiy muammolarni ko'rib chiqish.
----	---

Ong falsafiy muammo sifatida

M2	Ong muammolari: metafizik, epistemologik va axloqiy jihatlar. Ong, falsafa, aqliy holatlar, ong muammosi. Ong va jonning tenglashtirilishi. Jon va ruh haqida. Senekaning jon masalasidagi qarashlari. Gilozizm ta'limoti. Jonning tanada paydo bo'lishi haqidagi ta'limot. Ong fenomenologiyasi. Edmund Gusserl va fenomenologik pasayish. Subyektiv tajribani fenomenologik tushunish. Ongning niyatlilik. Gusserl va zamonaviy fenomenologiya. Ong fenomenologiyasi va tanqid.
----	---

Ong muammosiga tarixiy yondashuvlar

M3	Ong haqidagi tasavvurlarning rivojlanishi. dualizm, materializm, empirizm, Dekart, Lokk, Dekart va uning izdoshlari, Dekart dualizmi, aql va tana. Ong va tananing o'zaro ta'siri muammosi. Dualizmning zamonaviy versiyalari. Dualizmni tanqid qilishni muhokama qilish. Falsafada ongga klassik yondashuvlarni, shu jumladan Dekart dualizmini (ruh va tanani ajratish) va empirizmning materialistik nazariyalarini muhokama qilish. O'rta asrlar falsafasida jon - dunyoviy va ilohiy faoliyat o'rtasidagi bog'lovchi bo'g'in sifatida. Ong haqidagi tasavvurlarning rivojlanishi. Ong falsafiy muammo sifatida. Ongning falsafiy konsepsiyasi. Ijtimoiy ong borlig'i. Ongning strukturasi. Ongning funksiyalari. Ong tabiatini tushunishga nisbatan yondashuvlar. Til va ong uyg'unligi. Ongsizlikning tabiati.
----	--

Aqliy holatlar va moddiy borliq muammosi

M4	Dualizm, psixofizik o'zaro ta'sir, ong-tana, muammo. Moddiy bo'lmagan ruhiy holatlar moddiy tana bilan qanday ta'sir qilishi mumkinligi muammosi. Kartezian dualizmining asosiy qiyinchiliklari. Borliqda in'ikos, energiya va axborotning o'zaro ta'siri. Energiya tushunchasi va energetizm. Energiya moddiy jismlarning o'z holatini o'zgartirish orqali muayyan vazifani
----	--

	bajarish qobiliyati. Energetizmning mohiyati. Energiyaning turlari. Ruhiy energiya. Ezoterizmda ruhiy energiya. Fikr va tasavvur energiyasi. Energetik astral holatda jamoaviylik eggorlari. In'ikos tushunchasi va uning darajalari. In'ikosning xususiyatlari va shakllari. Mimikriya hodisasi. Biologik in'ikosning tabiiy jarayonlardagi ifodasi. In'ikosning psixik shakli. P.Anoxin nazariyasi. Axborotning konsepsiyalari. Axborot ta'sirlarining turlari. Torsion maydonlar. Universal kosmik gologramma. Bioenergiya axborot almashinuvi.
M5	Ong va ong osti Emergentizm va panpsixizm, paydo bo'lish, panpsixizm, ong, murakkablik, ong osti, ongsizlik, intuitsiya, ong murakkab tizimlardan kelib chiqadi degan nazariya (paydo bo'lish) va ong barcha materiyaga xos bo'lishi mumkin degan tushuncha (panpsixizm).
M6	Ongning materialistik nazariyalari Bixeviorizm. Ong va miyaning o'ziga xosligi. Eliminativ materializm. Funktsionalizm. Bixeviorizm va uning tanqidlari. Funktsionalizm va eliminativ materializm. Ongni talqin qilishda empirizm va materializm. Monizm va ongning materialistik nazariyalari, monizm, fizikalizm, materializm, funktsionalizm. ongga muqobil yondashuvlar, bu erda u jismoniy dunyoning ajralmas qismi sifatida qaraladi. Funktsionalizm asosiy nazariya sifatida. Malaka va sub'ektiv tajriba, kvaliya, sub'ektiv tajriba, falsafiy zombi, Meri, sub'ektiv tajriba muammosi (kvualia) va boshqa birovning tajribasini qanday bilishimiz mumkinligi haqidagi savolni ko'taradigan mashhur fikrlash tajribalari.
M7	Ongni o'rganishga zamonaviy yondashuvlar Kognitiv fanlar va ong falsafasi. Kognitiv fanlar, ong, miya, ma'lumot. Kognitiv fanlar ong haqidagi falsafiy tushunchalarni qanday o'zgartirdi. Ong nazariyalarini axborot tizimi sifatida ko'rib chiqish. Kognitologiya. Kognitiv faoliyat tushunchasining genezisi va evolyusiyasi. "Kognitivlik", "intellekt". "Kognitivizm" atamasi. Kognitivlik (bilish). Kognitiv jarayonlar. Kognitiv tizimlar. Kognitiv modellar. Nokognitivizm. Kognitiv rivojlanish nazariyasi. Kognitiv qobiliyatni rivojlantirish. Kompyuter va kognitivlik muammosi.
M8	Ong va idrok muammosi Ong va idrok muammosi. Vakillik nazariyasi, vakillik, idrok, niyat, ong. Ongning tashqi dunyoni qanday ifodalashi va idrokning qasddan — aqliy holatlarning yo'nalishi bilan qanday bog'liqligini ko'rib chiqish.
M9	O'z-o'zini anglash muammosi O'z-o'zini anglash muammosi. O'z-o'zini anglashning tabiati, o'z-o'zini anglash, aks ettirish, o'z-o'zini hisobot berish, sub'ektivlik. ong va o'z-o'zini anglash o'rtasidagi farq, aks ettiruvchi qobiliyatlarning roli va o'z tajribalarini anglash. shaxsiy identifikatsiya muammosi, shaxsiyat, o'ziga xoslik, xotira, tana, ong, vaqt o'tishi bilan o'zligimizni qanday saqlaymiz? Shaxsni yaratishda xotira, tana va aqliy yaxlitlikning rolini muhokama qilish.
M10	Ong va nevrologiya. Miya Ong va nevrologiya, nevrologiya, miya, ongning asabiy korrelyatsiyasi, neyrofilosofiya, nevrologiya, ongning asabiy korrelyatsiyasi va ularning falsafiy talqinlari orqali ongni zamonaviy ilmiy tadqiqotlarini ko'rib chiqish. Psixofizik muammo va neyrofilosofiya. Miya va ongni zamonaviy o'rganish. Neyrofilosofiya va reduksionizm. Psixofizik parallellik. Nevrologiya va ularning falsafiy oqibatlari.
M11	Ong va o'lim muammosi Ong, o'lim, o'limdan keyingi hayot, falsafa, ong va uning o'lim masalasi va o'limdan keyingi mavjudlik bilan bog'liqligi haqidagi falsafiy ilmiy-farazlar. Evtanaziya muammosi.
M12	Ong axloqi Ongni o'rganishning axloqiy jihatlari. Axloq, sun'iy intellekt, ong, huquqlar. Sun'iy ong va axloqiy huquqlar bo'yicha tadqiqotlarni rivojlantirish bilan bog'liq axloqiy muammolar, ham sun'iy intellekt, ham hayvonlarda.
M13	Iroda erkinligi va axloqiy javobgarlik Iroda erkinligi va axloqiy javobgarlik. Iroda erkinligi muammosi. Iroda erkinligi,

	determinizm, mas'uliyat, ong, deterministik dunyo sharoitida Iroda erkinligining mavjudligi va uning ong va axloqiy mas'uliyat bilan bog'liqligi muammosi. Iroda erkinligi muammosi. Iroda erkinligi va axloqiy javobgarlik.
M14	Ong va ma'naviy borliq Ma'naviy borliq: individuallashtirilgan va ob'ektivlashtirilgan borliq. Ijtimoiy borliq. Sotsium. Jamiyat tushunchasining mohiyati va rivojlanish bosqichlari. Shaxs. Tarixning mazmuni, yo'nalishlari va konsepsiyalari. Sivilizatsiya tushunchasi va uning tiplari. Madaniyat va sivilizatsiya mutanosibligi. Ma'naviyat tushunchasi. Ijtimoiy ong shakllari.
M15	Ong va inson borlig'i Inson borlig'i: jon, ruh, ong. Jon inson tanasining asosi. Ruh inson qalbining, ong inson borlig'ining asosi. Falsafa tarixida inson borlig'iga munosabat. Individuallik borlig'i va individual ong borlig'i. Inson borlig'ida ongning tabiati. Antrop tamoyil. Inson borlig'ida o'zlikni anglashning namoyon bo'lishi. O'zlikni anglashda antroposotsiogenezning roli. O'zbekistonda o'zlikni anglashning namoyon bo'lish tendensiyalari. O'zlikni anglashda L.Memford va Makluen taklif qilgan yondashuvlar tasnifi. O'zlikni anglash va inson ekologiyasining uyg'unligi. Ekosofiya muammolarining yo'nalishlari. S.Grof ta'limoti
M16	Ong va g'oyaviy borliq Borliqning shakllari. Moddiy borliq. G'oyaviy borliq. Sub'yektiv borliq. Ob'yektiv borliq. Inson borliqning o'ziga xos xususiyatlari. Ijtimoiy borliq. Sotsium. Jamiyat tushunchasining mohiyati va rivojlanish bosqichlari.
M17	Ong va sun'iy intellekt Ong va sun'iy intellekt. Mashinalarda ong masalasi, sun'iy intellekt, mashina ongi, qasddan, turing, Serl. Ongli mashinalarni yaratish qobiliyati va sun'iy intellektda niyat muammosi. Turing testi va Searle argumentini ko'rib chiqish.
M18	Zamonaviy falsafada ong muammosi Zamonaviy falsafada ong muammosi. Ongning dunyoviy va diniy talqinlari, din, dunyoviylik, ruh, ong, metafizika, din va dunyoviy falsafa kontekstida ongni tushunishning turli yondashuvlarini muhokama qilish. Ruh va uning ong bilan aloqasi masalasi.
M19	Ongni o'rganish kelajagi Ongni o'rganish kelajagi. Ong falsafasining kelajagi. Transgumanizm, ong, texnologiya, imkoniyatlarni kengaytirish. texnologiya va transhumanistik g'oyalar yordamida ongni kengaytirish bo'yicha kelajakdagi tadqiqotlar va nazariyalarni ko'rib chiqish.
III. Mashg'ulotlar shakli: seminar mashg'uloti	
S1	Ong falsafasiga kirish
S2	Ong falsafiy muammo sifatida
S3	Ong muammosiga tarixiy yondashuvlar
S4	Aqliy holatlar va moddiy borliq muammosi
S5	Ong va ong osti
S6	Ongning materialistik nazariyalari
S7	Ongni o'rganishga zamonaviy yondashuvlar
S8	Ong va idrok muammosi
S9	Tilning ongga ta'siri
S10	O'z-o'zini anglash muammosi
S11	Ong va nevrologiya. Miya
S12	Ong va o'lim muammosi
S13	Ong axloqi
S14	Iroda erkinligi va axloqiy javobgarlik
S15	Ong va ma'naviy borliq
S16	Ong va inson borlig'i
S17	Ong va g'oyaviy borliq

S18	Ong va sun'iy intellekt
S19	Zamonaviy falsafada ong muammosi
S20	Ongni o'rganish kelajagi

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar
Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular
“ONG FALSAFASI” fani bo'yicha ma'ruza mashg'ulotlari bo'yicha mustaqil ishlarning
kalendar tematik rejasi

t/r	Mavzu nomi
1	Ong va g'oyaviy borliq.
2	Funksionalizm ong nazariyasi sifatida: asosiy g'oyalar va tanqidlar
3	Malaka va sub'yektiv tajriba: fizikalizm uchun qiyinchiliklar.
4	Dekartning dualizmi: aql va tanani ajratish uchun dalillar.
5	Ong haqida materializm: shaxsiyat nazariyasi va uning muammolari.
6	Ongni bir nechta amalga oshirish: biologik va sun'iy tizimlardagi ong.
7	Kognitiv fanlar ong haqida.
8	Ong va sun'iy intellekt: ongli mashina mumkinmi?
9	Ong evolyutsiyasi: falsafiy va biologik yondashuvlar.
10	Ong va shaxsiy identifikatsiya o'rtasidagi bog'liqlik.
11	Ongni tushunishda Nevrologiyaning roli: falsafiy jihatlar.
12	Falsafiy zombi: fikr tajribasi va uning ong nazariyalariga ta'siri.
13	Iroda erkinligi va ong: falsafiy munozaralar.
14	Illyuzionizm: ong illyuziya bo'lishi mumkinmi?
15	Tilning ongga ta'siri: falsafiy va kognitiv tadqiqotlar.
16	Panpsixizm ong nazariyasi sifatida: qarshi va qarshi dalillar.
17	Analitik falsafada ong muammosi.
18	Ongosti va ong o'rtasidagi farq: falsafiy yondashuvlar.
19	Ong va haqiqat muammosi.
20	Ong falsafasidagi reduksionizm: afzalliklari va tanqidlari.
21	Ongning doimiyligi: oddiy organizmlardan odamlarga.
22	Tush ko'rish va ong: falsafiy talqinlar.
23	Subyektivlik va ong o'rtasidagi bog'liqlik.
24	Sun'iy intellekt va neyron tarmoqlari kontekstida ong muammosi.
25	Interaksionizm: ong falsafasi doirasida ong va tananing o'zaro ta'siri.
26	Ong va ma'naviy borliq.
27	Ong jarayon sifatida: protsessual falsafa tarafdorlarining dalillari.
28	Ong falsafasida o'z-o'zini anglash va o'zini aks ettirish muammosi.
29	Ong falsafasidagi idrokning tabiati.
30	Ong va hissiyotlar o'rtasidagi bog'liqlik.

Ong falsafasi fanini o'rganish natijasida talabalar ong muammosiga asosiy falsafiy yondashuvlar, ong haqidagi munozaralarni shakllantirgan turli xil falsafiy an'analar, jumladan dualizm, fizikalizm, funksionalizm, panpsixizm, psixofizik muammosini tahlil qilish, o'z-o'zini anglash va shaxsiy o'ziga xoslik bilan bog'liq murakkab masalalarni tushunishga o'rgatish va mavzuga bag'ishlangan falsafiy asarlarni o'rganish va ulardan keng foydalana olish ko'nikmalariga ega bo'ladilar.

V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetentsiyalar)

1. Fanni o'zlashtirish natijasida talabalar: Ong falsafasi va kognitiv fanlarning o'zaro bog'liqligini, kognitiv fanlar va nevrologiyaning ongni falsafiy o'rganishga ta'sirini ko'rsatish,

	ong kontekstida sun'iy intellektning istiqbollarini baholash, iroda erkinligi va axloqiy mas'uliyatni muhokama qilish, determinizm va uning ongga bo'lgan munosabati <i>haqida tasavvurga ega bo'ladilar</i>; ong falsafasi, matnlar bilan ishlash va zamonaviy falsafiy munozaralarni tanqidiy baholash bo'yicha mustaqil ilmiy tadqiqotlar ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan muammolar bo'yicha bilimlar, yechimlar qabul qilish <i>malakasiga ega bo'ladilar</i>.
4.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • munozara, • o'z-o'zini nazorat. • "Aqliy hujum", • "Muammo"; • Krossvord • Annogrammalar Ko'chma dars mashg'ulotlari
5.	VII. Kreditni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oralik nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish
6.	ASOSIY ADABIYOTLAR: Чалмерс, Дэвид. Сознательный разум: В поисках теории фундаментальных основ сознания. — СПб: Издательство Санкт-Петербургского университета, 2019. (Chalmers, David. The Conscious Mind: In Search of a Fundamental Theory.) Сёрл, Джон. Мозг, сознание и искусственный интеллект: В поисках природы сознания. — Москва: РГГУ, 2007. (Searle, John. The Mystery of Consciousness.) Нагель, Томас. Что значит быть летучей мышью? // В: Философские работы по философии сознания. — СПб: Наука, 2001. (Nagel, Thomas. *What Is It Like to Be a Bat?) Крик, Фрэнсис. Удивительная гипотеза: Научный поиск души. — М.: АСТ, 2008. (Crick, Francis. The Astonishing Hypothesis: The Scientific Search for the Soul.) Фодор, Джерри. Модульность сознания: Эссе по когнитивной науке. — СПб: Алетейя, 2003. (Fodor, Jerry. *The Modularity of Mind.) To'raev B.O. Ontologiya, gnoseologiya, logika va fan falsafasi muammolari. Tanlangan asarlar. I jild. — T.: O'zMK nashriyoti, 2015. —B. 376. Falsafa asoslari. Nazarov Q tahriri ostida. —T.: Sharq, 2018. —B. 376. Yaxshilikov J.Ya., Muhammadiyev N.E. Falsafa: Darslik.-Samarqand. 2021. QO'SHIMCHA ADABIYOTLAR: Деннет, Дэниел. Объясняя сознание: Новая наука о ментальных феноменах. — М.: ЛКИ, 2010. (Dennett, Daniel. Consciousness Explained.) Блок, Нед. Два аспекта сознания. — В кн.: Сознание: классические и современные тексты. — М.: Логос, 2010. (Block, Ned. Two Concepts of Consciousness.) Франк Джексон. Эпифеноменальный Квалиа // В кн.: Проблемы сознания. — М.: Логос, 2011. (Jackson, Frank. Epiphenomenal Qualia.) Льюис, Дэвид. Множественные возможные миры и сознание. — М.: Логос, 2009. (Lewis, David. Philosophical Papers, Vol. II: Mind in Multiple Worlds.) Тоннини, Джулио. Сознание как интеграция информации*. — М.: Альпина нон-фикшн, 2018. (Tononi, Giulio. Phi: A Voyage from the Brain to the Soul.) Грацано, Майкл. Социальное сознание: Теория аттентативного контроля. — СПб: Изд-во Ивана Лимбаха, 2019. (Graziano, Michael. *Consciousness and the Social Brain.) Чалмерс, Дэвид. Глубокие вопросы сознания и проблема "Трудного вопроса". // В сб.

	Философские работы по сознанию. — М.: Логос, 2017. (Chalmers, David. The Hard Problem of Consciousness.) Тегмарк, Макс. Жизнь 3.0: Человек в эпоху искусственного интеллекта. — М.: Альпина нон-фикшн, 2019. (Tegmark, Max. *Life 3.0: Being Human in the Age of Artificial Intelligence.) Shermuxeimova N.A. Gnoseologiya. —T.O'FMJ. 2007. -460 s. To'raev B.O. Ontologiya va gnoseologiya muammolari. Toshkent, A Navoiy nomidagi kutubxona nashriyoti. 2015. 450 b. Sultanova G.S. Bilish falsafasi. O'quv-uslubiy qo'llanma. Samarqand.: SamDU. 2020. 160 b. AXBOROT MANBALARI (SAYTLAR): www.lex.uz, www.ziynet.uz, www.gov.uz, www.usaid.gov, www.faylasuf.uz, http://www.intencia.ru, http://www.anthropology.ru, http://www.filosofia.ru, http://www.falsafa.dc.uz, http://www.phenomen.ru, http://www.lib.ru/FILESOF
7.	Fan dasturi Samarqand davlat universiteti O'quv uslubiy Kengashining 2024 _____ yil " " _____ dagi 1-son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
8.	Fan/modul uchun mas'ul: G.S.Sultanova – Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, "Falsafa va milliy g'oya" kafedrası professori, (DSc)
9.	Taqrizchilar: Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, "Falsafa va milliy g'oya" kafedrası prof. (ichki) A.Samadov Samarqand davlat chet tillar institute Gumanitar fanlar va axborot texnologiyalari kafedrası professor v.b. (DSc) Ya.O.Xoliqov

Universitetning 2024-yil 16- avgustdagi 301-ij buyrug'i asosida
Fan dasturlari va mustaqil ta'lim topshiriqlarini ishlab chiqishga ma'sul ishchi
guruhi:

Rais – M.Normamatova

Falsafa va milliy g'oya
kafedra mudiri

prof. A.Samadov

Psixologiya va ijtimoiy-siyosiy fanlar
fakulteti dekani

prof. A.Q. Aymatov

SamDU o'quv ishlari
bo'yicha prorektor

prof. A.Soleev

**Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya
va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, "Falsafa va milliy g'oya" kafedrasida
"Ong falsafasi" fanidan tuzilgan dasturga**

TAQRIZ

Fan dasturida fani yo'nalishi xusu«iyatlarini hisobga olgan holda ma'ruza va seminar mashg'ulotlari uchun mavzular va ularni bayon etish uchun zarur ko'rsa(ma va tavsiyalar keltirilgan. Shuningdek mustaqil ish shakllari va mavzulari, ranni o'qitish natijalari, ta'lim texnologiyalari va metodlari hamda asosiy qo'shimchalar batafsil bayon etilgan. Dastur fanning mazmuni, talabalar bilimi, ko'nikma va malakalari qo'yilgan talabalar, bo'lajak pedagoglarni o'z ichiga olgan.

Fan dasturi oliy ta'lim tizimda bakalavir bosqichi talabalar uchun o'tiladigan "Ong falsafasi" fanining mazmuni va o'tilishi tartibini, talabalar tomonidan o'zlashtirilishi lozim bo'lgan bilim hamda ko'nikmalar hajmini belgilab beradigan rasmiy pedagogik hujat hisoblanadi.

Dasturda "Ong falsafasi" fani yo'nalishi xususiyatlarini hisobga olgan holda ma'ruza, amaliy va seminar mashg'ulotlari uchun mavzular va ulami bayon etish uchun zarur ko'rsatma va tavsiyalar keltirilgan. Shuningdek mustaqil ta'lim shakllari va mavzulari, fanni o'qitish natijalari, ta'lim texnologiyalari va metodlari hamda asosiy qo'shimcha adabiyotlar batafsil bayon etilgan.

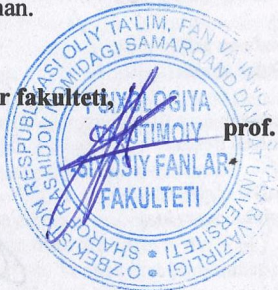
Dastur fanning mazmuni, talabalar bilimi, ko'nikma va malakalariga qo'yilgan talabalar, bo'lajak pedagoglarning kelgusidagi kasb faoliyati uchun mos keladigan nazariy tushunchalarni o'z ichiga olgan.

Dastur fanning mazmuni, talabalar bilimi, ko'nikma va malakalariga qo'yilgan talabalar, bo'lajak pedagoglarning kelgusidagi kasb faoliyati uchun mos keladigan nazariy tushunchalarni o'z ichiga olgan. Yuqoridagilarni hisobga olgan holda, ushbu o'quv dasturi mazmuni va tuzilishi jihatdan bunday o'quv dasturlariga qo'yiladigan talablarga mos.

Shundan kelib chiqib, "Ong falsafasi" fanidan tayyorlangan fan dasturi mazmunan va tuzilishi jihatidan OTM fan dasturlariga qo'yilgan talablarga javob beradi deb hisoblayman va uni barcha ta'lim yo'nalishlari talabalar uchun ta'lim jarayonida foydalanishga tavsiya etaman.

**Psixologiya va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti,
"Falsafa va milliy g'oya" kafedrasida**

prof. A.Samadov

**Sharof Rashidov nomidagi Samarqand davlat universiteti, Psixologiya
va ijtimoiy siyosiy fanlar fakulteti, "Falsafa va milliy g'oya" kafedrasida
"Ong falsafasi" fanidan tuzilgan dasturga**

TAQRIZ

Yaratilgan fan dasturi oliy ta'lim tizimida bakalavr bosqichi talabalar uchun o'tilgan "Ong falsafasi" fanining mazmuni va o'tilishi tartibini, talabalar tomonidan o'zlashtirilishi lozim bo'lgan bilim hamda ko'nikmalar hajtnini belgilab beradigan rasmiy pedagogik hujat hisoblanadi. Shu o'rinda tafakkur tarzi metodologiyasi fanini o'qitilishidan maqsad mustaqil fikrlashni, jamiyat, uning asosiy hayot sohalarida kechayotgan murak'ab ijtimoiy jarayonlar haqida bilimlar berish orqali falsafiy dunyo qarashni shakllantirish, jamiyatda qiladigan qonunlarning o'ziga xos jihatlarini jamiyatning real hayoti, unda kechayotgan voqea, jarayonlarni to'g'ri anglash qobiliyatlarini rivojlantirish, jamiyatni ilmiy bilim yo'llari, usullarini qo'llashdan iborat.

Fan dasturi oliy ta'lim tizimda bakalavir bosqichi talabalar uchun o'tiladigan "Ong falsafasi" fanining mazmuni va o'tilishi tartibini, talabalar tomonidan o'zlashtirilishi lozim bo'lgan bilim hamda ko'nikmalar hajmini belgilab beradigan rasmiy pedagogik hujat hisoblanadi.

Dasturda "Ong falsafasi" fani yo'nalishi xususiyatlarini hisobga olgan holda ma'ruza, amaliy va seminar mashg'ulotlari uchun mavzular va ulami bayon etish uchun zarur ko'rsatma va tavsiyalar keltirilgan. Shuningdek mustaqil ta'lim shakllari va mavzulari, fanni o'qitish natijalari, ta'lim texnologiyalari va metodlari hamda asosiy qo'shimcha adabiyotlar batafsil bayon etilgan.

Dastur fanning mazmuni, talabalar bilimi, ko'nikma va malakalariga qo'yilgan talabalar, bo'lajak pedagoglarning kelgusidagi kasb faoliyati uchun mos keladigan nazariy tushunchalarni o'z ichiga olgan.

Dastur fanning mazmuni, talabalar bilimi, ko'nikma va malakalariga qo'yilgan talabalar, bo'lajak pedagoglarning kelgusidagi kasb faoliyati uchun mos keladigan nazariy tushunchalarni o'z ichiga olgan. Yuqoridagilarni hisobga olgan holda, ushbu o'quv dasturi mazmuni va tuzilishi jihatdan bunday o'quv dasturlariga qo'yiladigan barcha talablarga javob beradi deb hisoblayman va tavsiya etaman.

Samarqand davlat chet tillar instituti

**Gumanitar fanlar va axborot
texnologiyalari kafedrasida professor y.b.**

(DSc)-Ya.O.Xoliqov

